

SZERKESZTŐSÉG
 BUDAPEST, IV. VÁRMEGYE-UTCZA 11.
 Telefon száma 706.
 KÉZIRATOKAT NEM KÜLDÜNK VISSZA.
 CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL.
ELŐFIZETÉSI DÍJ:
 Vidékre postán v. helyben házhoz hozva:
 Egy évre... 40 kor. | Egy évre 10 kor.
 Egy félévre... 20 kor. | Egy hónapra 3 kor. 50 fill.
Külföldre: 3 hónap Németországba 12 korona.
 Francia, Olasz, orosz, török, görög, spa-
 nyolországokba, Svájc, Románia és Szerbiába,
 valamint az oroszországi, melyek a postaster-
 zedéshoz tartoznak, negyvenre 15 korona.
 Egy szám ára 12 fillér.

EGYETÉRTÉS

Dr. PAP LÁZ
 főszerkesztő.

EÖTVÖS KÁROLY
 sajtóirodalmi főmunkatárs.

KIADÓHIVATAL:
 BUDAPEST, IV. VÁRMEGYE-UTCZA 11.
 Telefon-száma 706.
 HIRDETÉSEKET ÉS NYILTÉRTEBE VALÓ
 KÖZLEMÉNYEKEKET FELVESZKIAADÓHIVATAL
Párisban főigazgatóink: John F. Jones
 & Co. 31, rue, Faub. Montmartre.
Londonban főigazgatóink: Teiklitz Josef
 11, Bloomsbury Square.
Frankfurtban a K. Németországi királdal-
 ras vezérközpontjaink Danks G. L. és Tarsa,
 valamint összes hőkij:
Berlinben: Dammberg L. Kumpffstrasse Nr. 7.
Breslau: M. Ullrich, L. Wollzeile Nr. 6-8.
Hamburgtól és Vogler L. Wallisbüchse 10.
Moskva: Radloff Szerelvény Nr. 2.
Oppeln: A. Stabenholz Nr. 2.
Székely: Henrik L. Wollzeile Nr. 14.
Zürichben: Ured, Füssli & Co.
 és valamennyi hirdetési iroda.

Mai számunk főbb közleményei:
 Veszélyek: Katonásan.
 A válság.
 A vezérbizottság ülése.
 A pénztári készletek.
 Pestvármegye közgyűlése.
 Mit tesz most a kormány?
 Próbamozgósítás.
 Justh Gyula nyilatkozata.
 A nemzeti ellentállás.
 A háború.
 Az eltűnt briliáns gyűrű.
 Bécsi levelek.
 Tarcza: Alkoholizmus a nők körében. Irta:
 Dr. Nagyiványi Fekete Gyula.
 Regény: A munkások násza. Irta: Nográdi
 László.

Katonásan.

(b.) — A mi feladatunk ott kezdődik, ahol a szép szó végződik! — ezt mondta nemrégiben fehér asztalnál tartott szikrázó felszólalásában egyik viláz ezredesünk. Katonának nem politizálnak; ő legalább azt mondják, hogy nem. Az ő törvényük: a szolgálati szabályzat; alkotmányuk: a szuronyos puska. Az összekuszálódott csomót — mint egykoron Nagy Sándor cselekedte — karddal vágják ketté. Ez az igazi katonás tempó.
 A szolgálati szabályzat örök törvényein kívül egyik segéd tudományuk még a taktika. Tisztképző iskolák egyik fontos tantárgya. A miből az következnek, hogy ha nem szabad is a katonának politizálni, de — taktikázni — muszáj.

A legutóbbi viharos esztendő őszes szóvitája a katonai kérdés körül forgott. Az ürügyül felhozott macedóniai zavarok már régen lecsillapultak, a nagyhatalmi álláson nem esett idáig semmiféle sorba, de a felvetett nagy kérdés még mindig ott áll megoldatlanul, mint megfeszítésre váró nehéz talány, mint óriási kérdőjel a politika horizontján. Fejlesztési, bővíteni kell a véderőt, ezt kívánják kívülről és felülről. S bár elviselhetetlen más most is a teher, mit a fegyveres erő fenntartása vállainkra ró, a nemzet nem kíván mereven elzárkózni a fejlesztés szükségességéről, de részint törvényekben gyökerező jogánál fogva, részint nemzeti létérdekeinek megóvása és biztosítása szempontjából ellenérteket követel magának. A mily mértékben gyarapodik a korona ereje és hatalma a véderő kibővítésével, épp oly mértékben kell a fejlesztésből eredményt meríteni a nemzet, a nép természetes jogainak s igényeinek is.

Ezt az utóbbi tételt azonban nem akarják megérteni s érdeme szerint méltányolni odafönn. S csak kapni akarnak, a nélkül, hogy adnának; csak maguknak akarnak mindent: a nemzetnek semmit.

Ebből keletkezett az évek óta tartó kínos huzavona. Ez idézte elő a kormány-bukásakat; ezért kellett volna a magyar képviselőház házszabályait erőszakkal is sutba dobni; ezért kellett magát az országgyűlést törvényen kívüli állapotban is feloszlatni; ez hozta nyakunkra a parlamenten kívül álló törvénytelen kormányzatot; s e miatt vergődik alkotmányunk s egész közéletünk a legkínosabb megpróbáltatások között. Mert nem enged egyik fél sem, sem a király, sem a nemzet.

A nemzet a maga akaratát a legalkotmányosabb formában kijelentette a képviselőválasztások eredménye által. Ez az akarat nem a legalkotmányosabb formában talált a legmerekvebb visszautasításra. A nemzet a maga akaratából nem engedhet, mert ebben az országban nem létezhetik más akarat, mint az alkotmányosan megnyilatkozott politikai nemzet ellenállhatatlan parancsszava. Ez az alkotmány lényege; erre az alkotmányra a király ünnepélyes esküt tett.

Az országgyűlés elnapolása csak azért, hogy a parlamenten kívüli kormány annál zavartalanabban működhesse, maga után vonta a nemzet alkotmányos ellenállását. Nincs adó, nincs újoncz, mert ezeket csak az országgyűlés szavazhatja meg; s meg nem szavazott adó beszédese, meg nem ajánlott újonczok besorozása számos törvényeinkben szigorúan tiltott alkotmányértő cselekmény.

Törvényesek-e a vármegyék és törvényhatóságok ellentállást kimondó határozatai? — azt nem a mostani kormány van hivatva elbírálni, hanem az országgyűlés. Ez azonban ez idő szerint — nincs. Az indokolatlanul elnapolt országgyűlés olyan, mintha össze se hívatott volna. Nem áll módjában a népképviselőnek beleavatkozni az önkényesen intézett dolgok folyásába. Amit a többség szövegvetett pártok vezérő bizottsága tanácskozásain végez: csak szóbeszéd, csak szép szó, amire nem adnak katonák semmit se.

Végződött a szép szó: kezdődik a katonák feladata.

Már meg is kezdtek. Törvénytelenül kibocsátott rendelet a véderőtörvény végrehajtásáról szóló utasítás felmentésével utat nyit az önként jelentkezni kívánó újonczoknak a besorozásra. Ez a legújabb katonai taktika.

Méltán sorakozik ahhoz a másik taktikai fogáshoz, melylyel a közigazgatási hatóságok törvényes közbenjárását kívánja a katonai kormány kikérni a tartalékosok behívása körül.

S ha nem csapnak fel kellő számmal a tyukkal-kalácsal beédesgetett újonczok, következnek az elhatározott katonai erőszakosság: a három évet kiszolgált katonák visszatartása.

Sőt hírlik az is, hogy próba-mozgósítással akarják kipótolni az elmaradt újonczozás miatt keletkező hézagot.

Szóval katonák nem hagyják egykönnyen sarokba szorítani magukat s megnautatják, mi az a katonai taktika?

Miképpen fognak beválni ezek a törvény kijátszására szánt taktikai fogások? megmutatja a közel jövő. Vézlik ugyan szívünk, ha azokra a szenvedésekre gondolunk, a miket a katonás taktikai sakkhuzások fognak okozni, de a hadviselés mindig sok megpróbáltatással jár s a mi most folyik alkotmányos jogaink megvédelméért körül: ez is hadviselés, a mit nemzetünknek kitartással, férfiasan kell végigküzdenie.

Ebben a harcban csak a nemzet lehet győztes és senki más.

az alkotmány uralma megszűnt: ott következnek a katonai diktatura. Ismerjük már e példát a multból; s mert ismerjük, nem is tartunk attól, hogy erőszakkal, furfanggal, katonai taktikázással bennünket igazunk megvédelmezésében s a nemzeti ügy diadalritelében megakadályozhassanak.

Am dolgozzanak ők katonásan, mi majd megfelelünk reá — polgáriasan.

A válság.

A nemzeti küzdelem eseményei egymásra torlódtak. Azok, a kiknek czirkulusaiba belevág a küzdelem, félten nem maradtak. Hol aknákat készítették, hol gáncot vetettek. Egy-egy sikeresebb támadás, egy-egy bevett pozíció csak fokozta buzdógúkat. Nem csoda tehát, ha az ellentállás némi zavar és habozás vegyült el. A vezérbizottság fóladata volt, hogy a kételkedést és a kétszíniséget kiirtsa a levegőből és határozott, nyilgyenes utat szabjon az előrehaladni akaróknak.

A vezérbizottság ma megselekedte ezt. Becsületesen, hátsó gondolat nélkül precízította az ellentállás kereteit. Minden szava a törvényben gyökerezik és minden gondolata hűségesen tükrözi vissza a nemzet lelkületét. A nemzet ügyének ellenségei a vezérbizottság mai határozatain is fognak gáncsolni valót találni; nincs olyan gyanúsítás, a melylyel illetni nem fogják. Ez azonban nemhogy baj lenne, hanem éppen ellenkezőleg: a határozatok üdvös, becsületes, törvényes és tisztességes volta mellett bizonyít.

Különösen két tényező az, amely a vezérbizottság intézkedéseit magas polcra emeli. Az egyik az, hogy skrupulózusan ragaszkodik a törvény betűjéhez. Soha hájszályaira el nem tér tőle. A másik tényező pedig az, hogy a helyeslő nemzet áll mögötté — egy jogaiért küzdeni tudó és akaró nemzet.

Aki azonban a szónak nem hivesse, nézzen szét az országban; láthatja, hogy a szenvedelmeknek ily áramlást mesterségesen előidézni nem lehet.

Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye tör-

vényhatósági bizottsága szabatosan határozta meg, hogy mire törekszik az ügyvezető kormány s hogy e törekvéssel szemben mi a köteleességük a törvényhatóságoknak. Az, hogy a vármegye határozatainak megsemmisítésére vonatkozó rendelet jogtörvénytelen: szinte magától értelődő. Pest vármegyének ez a rezolúciója nem fog meglepetést kelteni. Csak azt tette, a mit mindenki várt tőle.

Példáját szerte az országban követni fogják. (Veszprém vármegye már ma megselekedte ezt.) Pestmegye mai határozata fölmegy a belügyminisztériumba, a hol valószínűleg ismét megsemmisítik. A törvényhatósági bizottságnak tehát a maga idejében ismét meg fog kellenni utjaita mai határozatát. És ha közben a kormány zaklatni merészelné a tisztviselőket, ezek teljes védelmet fognak nyerni a nemzeti ügy harcosaiktól.

A nemzeti ügy szolgálatában álló tisztviselők számíthatnak erre a védelemre — éppen úgy, mint a megtorlásra számíthatnak azok, a kik a törvénytelen kormányt támogatni bátorodnának. Szatmár vármegye példátul már nemsokára példásan fog eljárni alispánjával szemben, a ki a vármegye egyik határozatát nem hajtotta hűségesen végre.

A három évet kiszolgált katonák visszatartása fölháborodást szült. Egyelőre csak ennyi konstátálható. Hogy szeptember végén mily események színhelyei lesznek a kaszárnyák: ezzel alkalmasint élénken foglalkozik most a hadvezetőség. Ez a hadvezetőség különben még a mozgósítás eszközeit is fölvetve fegyvertárába, mint olyant, a melylyel sikerülni fog a hadilétszám hézagait kipótolni.

Justh Gyula kétféle nyilatkozatot tett ma. Az egyikben megczáfolja azt az állítást, mintha ő a király házelnapoló írást tudomásul nem venné. Csak akkor tenné ezt, ha a királyi írást nem adnák át neki, hanem csupán a hivatalos lapban jelentetnék meg. A másik nyilatkozata zágrábi látogatására vonatkozik. Semmiféle misszió nem vezeti Horvátország fővárosába; a tiszta udvariasság szempontjából óhajt a horvát vezérférfiakkal megismerkedni.

A mai nap eseményei ezek:

Az Egyetértés tárczája.

Alkoholizmus a nők körében.

— Az Egyetértés eredeti tárczája. —

Irta: **Dr. Nagyiványi Fekete Gyula.**

Kilencz alkohollenes nemzetközi kongresszus komoly intelmei, hatalmas mérleketességi egyesületek felszázados fíradósága, a szak és napisajtó figyelmeztetése, szigorított törvényhozások, a naponta közhírré tett vezetes példák s az orvosok apai intései dacára az egész vonalon vígan folyik az ivás összes kinövésével egyetemben. Öröm és bánat egyaránt készíti az embert a koreszába, hol kénye-kedve szerint kibeszélheti magát és üdö kedélylyel, de egyszersmind üres zsebbel is ter haza a család mély szomorúságára. Hogy az ivási szokásnak mennyi áldozatot hoznak a büszke Európa fiait és leányait egyaránt, az alábbi számok élénken bizonyítják.

Kezdjük a világhódító németeken, kiket annyira szeretünk utánozni. Itt ma is követik a régi verset: „es wohnten die alten Deutschen auf beiden Ufern des Rheins, sie lagen auf Bärenhäuten und tranken immer noch eins.“ A német ma is azt mondja, hogy az erőteljes, normális német férfiak tisztességes ital kijár. A férfiakra nézve áll Horác mondása: „dulce est desipere in loco“, de oly feltétellel, hogy a külső tisztesség meg ne sértsen. A nőknek valamivel kevesebb szabad, de azért a germán hősök anyai délen hatalmasan fogyasztják az árpánedvet, éjszanton pedig a krumpipálkát. Poroszországban 91.1, Bajorországban 222.6, Württembergben 171.1, Badenben 102.1 liter sör jut évenként egy fejre. E rengeteg sörmennyiség egyharmad részét a szép nem fogyasztja el. A szesz is hatalmas tért hódít. (Männer und Weiber trinken gleichviel Spiritus, und das

Laster nimmt aller Orten an Ausdehnung zu — mondja a jeles Baer). Nagybritániában 60 év óta harszognak a teljes megtartozkodás érdekében, mégis tombol az iszákosság ördögö a férfiak körében egyaránt. A németek fejévenként átlag évenként 52 márkát költenek szeszestalokra, az angolok, 6.000.000 absztinensok dacára, 74 márkát, az északamerikai unio polgárai pedig 83.1 márkát költenek el fejévenként szeszestalokra. Itt születnek a legnagyobb ivók a földön, a kik az orosz korhelyeken is túlszarnak. A mi állami kiadási budgetünk jóval kisebb azon összegnél, melyet az angolok évenként szeszest italokra adnak ki; hiszen csak sörszámlájuk 800.000.000 korona. Azonban mi magyarok is szépen haladunk az iszákos népek után, mert hiszen az államtunk egy év alatt elfogyasztott szeszest italok számlája 407.448.553 koronát tesz ki, ebből 46.000.000 korona értékű pálinkát megisznak csupán a tót és oláh asszonyok.

Es a társadalom összes osztályaiban a nők közt folyik az ivás. Az orosz hölgyek bort és likőrt egyaránt isznak otthon és nyilvános helyeken. Akkor igazán „sikkés“ a menyecske, ha „uri spiczeke“ van. Az angol és amerikai hölgyek mit és mennyit isznak utazás közben mindenki tudja. De ami igazán feltűnő az a tükös ivás. Az amerikai hölgyek gyűrűkben, napernyőkben pl. tartanak erős szesz, melyet észrevétlenül fogyasztanak el. Ez abban a hazában történik, hol azzal dicsekszenek a hölgyek, hogy egy év alatt sikerült nekik 1200 koresmat becsukniok. Angolországban legújabbban egy speciális bizottság foglalkozván a nőiszákosokkal, ott is általános szokás gyánadt tapasztalták a tükös iszákoskodást. Igaz ugyan, hogy a régi római nők és a középkori dámák dorobólzásainak éles hegye megszűnt létezni, de azért mégis a nők iszákosságával be kell számolnunk, mert fenyegető kiterjedést öltött. Az ideális asszony a generáció anyja, aki szereti férjét és gyermekeit, kiket minden baj ellen

igyekszik megvédeni, ösmere jól a szeszest italok hatásait, melyekkel őt az élet minden viszonyai közt kinalják, eldobja a kísértést magától, megveti az alkoholt. Megtanulva az alkohol vezetés hatását a születendő gyermekre nézve — elfordul az alkoholtól. Tudva azt, mily rossz hatást gyakorol az alkohol az egészségre, hogy családját új veszedelmek betegsége, vagy halála által ki ne tegye — küzd az alkohol ellen. Szeretve a szabadságot és a jó érzéket, kerülül az alkoholt, mely feesegegy; butává teszi az embert, ha mértéklenül élvezük — ezért is elfordul az alkoholtól. Mint vallásos lény, tudja, hogy minden szabad élvezni ugyan, de nem minden élvezet boldogít, ellenkezőleg a mértékellen ivás botrányos példaadás a gyengékek szemben, kiket védeni emberiség. Ilyen volt a régi magyar matróna, a régi magyar anya, feleség és háziasszony. Őt még senki sem világoztotta fel az alkoholizmus veszedelméről, de olyan volt az ősi magyar nemzeti hagyomány, mely undorodott a piros és két orru menyecskektől. Ezen anyáktól születtek a világ legelső lovas katonái, ezeknek köszönhetjük fennmaradásunkat. Minthogy pedig Istennek hála e generáció egészen nem veszett ki, a jövőben is azt vártok nők első sorban hivatalos lesznek a nőalkoholizmus ellen ítőhadjárattal vívni.

De hát mik okai annak, hogy az alkoholizmus a nők köze is betolakodott? A gyermektelen asszonyt férje magára hagyván, gyakran unalmából nyult a méregpohárhoz, — a mi különösen városi nőkre nézve áll. Azután a nagy gazdasági krízisek szakában, mikor nagy veszteségek érik az ezelt bőségesen élt családót — a kétségbeesés adja az alkoholt a nő kezébe is.

Az alsóbb néposztályoknál már gyermekkorban nyujtanak a gyerekeknek pálinkát. Reggel asztalhoz ül a család, az asztal közepén diszlik s nagy pálinkás üveg, melyből a nyolcz éves leánya is önthet pohárba. De hiszen Franciaországban rengeteg példáját láttam annak, hogy a szoptató

anya fekete kávéval vegyített absztintel ivott. Figyelmeztetésemre, minek mérgezi öcsesemőjét, azt felelte, hogy a fekete kávével vegyített absztintel pedig az ősi tej helyett pálinkát kedvelnek, mely telén melegít és nyáron hűsít. A hitvány szokásért első sorban a papás, aztán a többi honorariziorok felelősek. A koresmáros boldog, mentől több pálinkát adhat a nőnek, mert családi boldogságot, egészséget és becsületet árán először ő gazdagodik, aztán a szesztermelő és végül maga az állam. Vegül a túlterhes munka és a nyomor is készítik a nőket iszákosságra, mert azt hiszik, hogy erejük megővekszik, pedig mennyivel nagyobb szolgálatot tenne nekik egy darab szalonna és kenyér! Az ezer éves ittlakásnak most szedjük gyümölcsét. Azért kellene valahára a felvilágosítás és jó példaadás zászlaját kibontaniok az arra hivatott embereknek.

Es a nő iszákosságának morális egy fiziológiai hatása eltér a férfiéétől. Az igazi családnevelő nem a távol dolgozó atya, de az anya. A gyermekeket gyöngöden, szeretettel és sok fáradsággal kell apolni, nevelni. Nos egy rész nő szörny képes ily feladatra? Zsenge korban levő gyermekeit állandó veszélynek teszi ki, a tizenkét éves leánya vagy megveti, vagy pedig a mi még rosszabb követi az anyát! Nagy nemzetek e szörnyek ellen aképek védekeznek, hogy „iszákosok menházai“ba helyezik el őket. Mennyi előkelő iszákos nő van csupán Angolországban, hol huszonegy ily menház már keves. Ami pedig a nő fiziológiai állapotát illeti, az alkohol nála vezetésesebb és rohamosabb hatást szül, mint a férfáln. Mindenekelőtt elvesztik emésztési erejüket. A férfi nem lévén szobára szorítokva, könynyebben emészt és az alkohol hatása is gyengébb szervezetére, de a házi munkával foglalkozó nő csakhamar elvesztíti a tápláló étel iránti hajlamát. Az erősebb ételket félre teszi, módszeresen sorányodik, vérszegény lesz, a neuraszténia vesz erőt rajta és megéri az elmegyógyintézet

lekójává. A pálinkapestis továbbá halálos ellensége magának a nemzetnek, mert az apró, meggördött, sápadt, gyenge nőktől ugyanolyan fiúk is származnak, kikre a haza védelmének nehez idején számolni nem lehet. A francia katoná 1701-ben 1.624 méter magas volt átlag, 1890-ban már csak 1.560 méter. A hadtölesek egyharmada hasznavehetetlen. Ennek oka az anyák mértékellen pálinkaivása. Nálunk 414.718 hadtölesek közül 273.301 katonai szolgálatra képtelenek bizonyult. Szegénytelen és veszedelmes eredmény, mely anyai ellenséggel övedzett magyar faj kétségbejítő helyzetét jelenti.

Mind Ezekből azonban arra kell következtetni, hogy ezentel senki ne fogyaszon szeszest italokat? Távolról sem, míg ember lesz a földön, mindig fognak inni, csakhogy nagy a külfömbérg a mértékellen ivás, egészséges magyar bor és krumpipálkika fogyasztása között. Általában véve, mikor alkoholtól van szó, eszünkbe jutnak a világ legnagyobb szellemei. A legnagyobb tekintélyek élveztek szeszestitalokat, Göthe, Luther, Gladstone, Dickens, Carlyle, maga Viktória királynő is számtalan mások megitták a jó bort vagy sört. Vagy talán Vörösmarty nagyobb költő lett volna, ha főt nem ivott volna? Németbirodalomban ma éppúgy folyik a sör a garatra mint a középkorban, igaz, hogy ily ivási szokást megvetendűnek kell itélnünk, de azért tudomány, irodalom, művészet, ipar és kereskedelem ott virágoz korát éli. Abban mindenestre meg kell állapodnunk, hogy a mértékletlenség mindig nyomort, erkölcsi degradációt s a faj degenerációt okozta, tehát az egész társadalomnak kell eliene harezra kelni, de a mértékletes ivást ne bántuk, mert sok és nehéz munka után „okkal móddal meg nem ártván a szesz“, a kedélypálkának is szabad tért engedni, ami még nem vezet a félelmetes alkoholizmushoz.

A vezérő-bizottság ülése.

A szövetkezett ellenek vezérő-bizottsága Kossuth Ferenc elnöklel... A vezérő-bizottság a jelen politikai helyzetet foglalkoztatta és tárgyalás alá vette...

A kormány újabb több kísérletet tesz arra nézve, hogy törvénytelen uton magát a hatalmi eszközök birtokába helyezze.

A vezérő-bizottság a jelen politikai helyzetet foglalkoztatta és tárgyalás alá vette több törvényhatóságnak, városnak és községnek a nemzeti ellenállásra irányuló felhívását.

A felügyesztett tisztviselők.

Az esetleg bekövetkező veszélyek elhárítása végett ezúttal a vezérő-bizottság, hogy minden egyes törvényhatóság — amint több helyen az országban már meg is történt — előzetesen gondoskodik arról, hogy a hatóságuk alá tartozó törvényhatósági, városi és községi tisztviselőket a netalán törvénytelen felügyesztésük, vagy elmozdításuk esetén fizetésüket teljes összegben megkaphassák...

Egyes helyeken a törvényhatóságok szabad rendelkezésére álló alapok jelöltettek ki erre a célra. Másutt a törvényhatósági bizottság, illetőleg a kiküldött albizottság tagjai hozták azt az eldöntést, hogy magánfelelősségükre egy intézést nyitottak, amely a megfelelő összeget a bizottsági tagok jótállása alapján rendelkezésre bocsátja.

Ezek és más hasonló intézkedések mind alkalmasnak látszanak a cél elérésére. De a hol egyéb eszköz nem állna rendelkezésére, ott ezúttal mutatkozik, ha a törvényhatóság összevont polgárait önkéntes adófizetésre hívja fel.

A vezérő-bizottság ezennel kijelenti, hogy a képviselőház június 21-iki határozatának megfelelőleg politikai feladatai közé sorozza.

hogy a törvényes kormányzás helyreállításával a fentebbi módokat szerinti önként befizetett összegek az illeték törvényes köztartozásaiba beszámíttassanak.

Az adófizetés.

Fontosnak találja a vezérő-bizottság a közfoglalkoztatást felhívni arra a körülményre is, hogy a törvény rendelkezései és a képviselőház június 21-iki határozata értelmében nemcsak az egyenes adók, hanem semminemű adótarozások nem bocsáthatók a törvényes alappal nem bíró kormány rendelkezésére.

A városok és községek által kezelt fogyasztási adókat illetőleg szükségesnek mutatkozik, hogy azokat az illeték hatóságok az összegek biztosítása érdekében beszedjék, de azoknak az államot illető részét a városi és községi községek a Kormány rendelkezésére nem bocsáthatják.

A fogyasztási adóknak ekként a jövő számára való biztosítását bizonyára maguk a pénzügyi hatóságok is megnyugvással fogadják, mert máskülönben a meg nem szavazott adó az államra nézve elvész, — mégis lehetséges, hogy egyes helyeken a kormányközégek a fogyasztási adók beszedése körül kísérletet tesznek a községek és városok zaklatására.

Már magában véve az lehetetlenség, hogy erre a célra az egész országban egy nagy számban akadhatnának lelkiismeretlen és hazafiatalan egyének. De ha a polgárokat a magánbérletnek nem fizetnek, amint az adott törvényes megszavazása hiányában fizetni nem is tartoznak a községek, a városok pedig hatósági segítséget nekik nemcsak nem nyújtanak, hanem polgáraikat ez esetben a törvény rendelkezései szerint egyenesen eltiltják az adófizetéstől.

Ezek és más hasonló intézkedések mind alkalmasnak látszanak a cél elérésére. De a hol egyéb eszköz nem állna rendelkezésére, ott ezúttal mutatkozik, ha a törvényhatóság összevont polgárait önkéntes adófizetésre hívja fel.

A katonai behívók.

Ami a katonai behívók kézbesítését illeti, a tekintetben is megállapítja a június 21-iki képviselőházi határozat azokat az irányelveket, amelyek szerint a törvény rendelkezéseinek megfelelően el kell járni.

Ami a tisztviselők eljárását illeti, a vezérő-bizottság meg van arról győződve, hogy tisztviselőink a nemzeti küzdelemből erőt merítenek a törvény rendelkezéseiből és az alkotmányra letett esküjükből.

Ami a tisztviselők eljárását illeti, a vezérő-bizottság meg van arról győződve, hogy tisztviselőink a nemzeti küzdelemből erőt merítenek a törvény rendelkezéseiből és az alkotmányra letett esküjükből.

Ami a tisztviselők eljárását illeti, a vezérő-bizottság meg van arról győződve, hogy tisztviselőink a nemzeti küzdelemből erőt merítenek a törvény rendelkezéseiből és az alkotmányra letett esküjükből.

Ami a tisztviselők eljárását illeti, a vezérő-bizottság meg van arról győződve, hogy tisztviselőink a nemzeti küzdelemből erőt merítenek a törvény rendelkezéseiből és az alkotmányra letett esküjükből.

vényhatóságok teljesíthetik továbbra is a haza és az alkotmány érdekében kifejtett odaadó működésüket. Az egész nemzetnek összetartása mellett a törvényhatóságok és tisztviselői kar hazafias fellépésnek segítségével joggal remélhetjük, hogy alkotmányos életünk minden megrázkódtatástól megmentenünk sikerül.

Ezután Justh Gyula, a képviselőház elnöke a következő nyilatkozatot tette: Egyes lapoknak az a híre, mintha ő azon kijelentést tette volna, hogyha a Házhoz, i. y az ő kezéhez egy aabb királyi kézirat érkeznék, mely a Házat szeptember 15-én újabb elnapolná, figyelembe nem venné, nem felel meg a valóságnak.

Végül a vezérő-bizottság szükségesnek tartja felvilágosítani a közvéleményt, hogy azon mozzanatom, mely szerint ügyünkök után aláírásokat gyűjtenek Kossuth Ferenchez intenzív feliratra, a koalíció ellen irányuló hazafiatalan cselekedet, a melynek hítelé nem adanak s melyet a kormány érdekeibe indított közönséges taktikai fogásnak tekintenek.

Hentaller Lajos országgyűlési képviselő, a képviselőház zárszámadási bizottságának elnöke, tegnapi összehívta a zárszámadási bizottság tagjait, hogy velük az alkotmányvédelem igen jelentős mozzanatról tanácskozzék.

Formális ülésre a bizottságot nem hívtam össze, mert a Ház el lévén napvala ilyenkor a bizottságok rendes üléseket nem tarthatnak.

Formális ülésre a bizottságot nem hívtam össze, mert a Ház el lévén napvala ilyenkor a bizottságok rendes üléseket nem tarthatnak.

zárszámadási bizottság van hivatalba, mely még a főszámszéknek a működését is ellenőrzi. A képviselőházat most törvénytelenül elnapolták.

— Milyen törvényes jog alapján óhajtott az elnök ur ilyen radikális intézkedést tenni? — Mindenekelőtt az 1848: III. és IV. törvényekké meghatározta a kormányzat a pénzügyi téren való felelősséget s ezenkívül a képviselőháznak 1905. június 21-én Banffy Dezso indítványában hozott határozata kimondja, hogy az 1848: XVIII. t.-c. szerint a közpénzügyi költések fedezésére tilos az állami pénztárból bármely összeget fordítani.

— Bizonyára van tudomása az elnök urnak arról, hogy az egyes pénztárvezetők és bankoknál mennyi készlet van elhelyezve? — Igen, van tudomásom. Hiszen a Ház határozata értelmében, mint a zárszámadási bizottság elnöke megkaptam a pénzügyminiszteriumtól a kimutatást, hogy 1905. márczius 31-éig mennyi volt a pénzkészlet.

— Hol vannak ezek a készletek elhelyezve? — K o r o n a.

Table with 2 columns: Institution name and amount. Includes Magyar Általános Hitelbanknál, Budapesti Giro- és Pénztárgyűjtő Részvénytársaságnál, etc.

A munkácsi nász.

TÖRTÉNELMI REGÉNY HARMON RÉSZBEN. — ÍRJA: NÓGRÁDI LASZLÓ 59.

A fizetett játékok se különbül. Elnézte Körössy uram s mind szivesebben felejtette szemét a szép Eván. Csak titokban tette, csak lopvást, de hát Körössy uramnak mindegy, ha lopvást teszi is, pirul, mikor rajta kapja magát a csinyen. Es kérdezi önmagától: — Hogy lehetsz ily gyerek? E játék nem nekéd való.

Aztán került Evát, nem látja egy napig, kettőig, de megint látnia kell. Kell-kialtja a szíve és szegyenkezik Körössy uram, hogy férfi létére gyermek ifja ábrándjába süllyed. Pedig nincs mit szégyenlennie becsteltes szívének. Férfi volt, de még delelőjén sem az életnek. Miért nem lett volna hát joga az ábrándok édes világra? Igaz, már egy holtja volt: orvul ragadta el a halál. E fölött virasztott buszongó lelke s nem is nyílt meg előbb senkinek. Eva az elvesztett kedvet juttatta eszébe: oly szűzes, oly gyenge, hajló lilom, oly tisztá a tekintete, kék szeme tele ártatlansággal, arcának hamvas pirosán szelíd bu.

— Ugye te csak jelenés vagy? Egből szálltál alá s ismét el fogsz tűnni? — Nem, mondta Ursika, én épen olyan szegény vagyok, mint te Balázs. De az bizonyos, hogy Isten küldött ide, hogy megmentsem a lelkeket s vi-szavezesselek az igaz utra. Ó, bár visszavezethetnék szüleidhez is.

— Foglaj vagyok ennek az utálatos öreg bubájosnak, mondta Balázs. — Balázs légy béketűrő, ne legyen harag a lelkedben. — De én megölöm, ha nem enged vissza szüleidhez, megölöm, szolt szennvedélyesen Balázs. — Balázs, Balázs, fedtte szeliden Ursika

Gábor deák Szluhai után újságolta, hogy Pongrácz urfi Thoköllyvel Erdélybe ment a gróf jószágaira... Ezen aztán nagyon elbusult Eva.

ÖTÖDIK FEJEZET.

— Még egy sugár esék a mi házukba, mondta Gyűrű uram a feleségének, lám csak szeret minket az Isten. Vagyon imár fiunk is. ez a Szluhai derék egy ember.

Micsoda fiatal s már is sereg-kapitány. Igaz volt, amit a nemzetes ur mondott, vallotta is a nemzetes asszony, de hát még is gyakorta megsajdult a szíve, mikor a derék Szluhaira nézett, mert az ő fia, Balázs, jutott eszébe, aki mindenképp olyan karcsu lehet, mint a Márta ura. Ha éne, gondolta a nemzetes asszony, bizonyára nem maradna derékségben Szluhai mögött.

— Ugye te csak jelenés vagy? Egből szálltál alá s ismét el fogsz tűnni? — Nem, mondta Ursika, én épen olyan szegény vagyok, mint te Balázs. De az bizonyos, hogy Isten küldött ide, hogy megmentsem a lelkeket s vi-szavezesselek az igaz utra.

— Foglaj vagyok ennek az utálatos öreg bubájosnak, mondta Balázs. — Balázs légy béketűrő, ne legyen harag a lelkedben. — De én megölöm, ha nem enged vissza szüleidhez, megölöm, szolt szennvedélyesen Balázs. — Balázs, Balázs, fedtte szeliden Ursika

az ólós Isten ellen való véték. Így bántandó meg azt a föltéted örökös jószágát, aki megengedte, hogy újjá szüllessen lelked. Tárjunk békességgel, Isten fia is turt, pedig isten volt. Mi nem ismerhetjük a mi örökévaló atyánk szándékát. Ha ő akarja, meglátod ismét szüleidet, ha nem, légy biztos abban, hogy ez jobb, Isten ellen nem szabad lázonganunk.

Balázs el-elgondolkodott az Ursika szaván s ha egy időre el is csendesedett, de megint kitört belőle a harag. — Hát ha meg nem ölöm, el kell szök-nünk, mondta. — Te el akarsz szökni, kérdezte Ursika. — En magam sehová nem megyek, csak veled. Téged is magammal viszlek. De gondolj arra, Balázs, hogy esküvel fogadtad meg az orvosnak, hogy nem szöksz el.

— En Allahra fogadtam meg, mondta Balázs. — Egy az Isten, tanította őt Ursika, az adott szót meg kell tartani és gondold el, hogy halálval tartozol az orvos iránt, mert meggyógyított. A halál karjaiból mentett ki, én tudom, abból meg aztán lásd, Balázs, én nem mennék veled, mert én is halálval tartozom az orvosnak, ha ő meg nem vesz az örménytől, most kitűdja, melyik töröknek vagyok. Engem is a haláltól mentett meg.

— Hát talán te is beteg voltál? kérdezte Balázs. — Nem voltam beteg. Balázs csodálkozott. Ursika szeliden mondta neki. — A lélek halála szörnyűbb Balázs, mint a testé. Azért hát csak légy nyugodt, megsegít az Isten, meglásd. Nyugodjunk bele az ő szent akaratába. Ugy lesz jó, amint ő elrendeli életünk.

Hatott az Ursika szava Balázásra, mert a gyermek odaadó hitével, szeretetével ragaszkodott Balázs Ursikához. Azért gyakran kitört lelkéből a vágy, mert röpülni szeretett volna már oda, honnan oly régen elszakadt. Minden szava sovár vágytól lángolt s néha hite Istenben, megren-

dít mélységével a panasznak tört elő. Ursika sokszor sirt, mikor a megtört pogányt imádkozni hallotta lelke mély-éges áhítatában. A fájdalom s öröm könnye már az új ember megnyilatkozása volt: a hívő, ki az új élet boldogsága után vágyódott. Es Ursika e s is szerent elfeledte a keserves sorsot, mely Munkácsot dág vetette. Lelkében erősödő viláosság támadt, az eseményekben esodlatos láncolatot látott. Egy lélek silndőtől a bün nehéz börtönében, egy lélek botorkált a pogányság sötéttségében s ennek a léleknek börtönt 6 nyitotta fel, 6 hozta meg neki a hit igaz viláosságát. A prédikátor lánya boldog volt. E boldogság öröme váltotta minden szenvedését, pedig nagyon szenvedett ő, a hosszú éjszakák eleget beszélhettek volna sok szenvedéséről. De türt, hiszen eleget szenvedett édes atyja is, mártir halált szenvedett. Mi ehez az ő szenvedése. Ursika hitte, hogy mártir atyja, holt anyja sugárzó arccal nézik az ég boldogjai közül őt. Megbocsátott már Petróczinak is, hiszen az ő árulása folytán jutott Balázs megtérítéséhez. Lelkében nem volt már harag. A megpróbáltatás mely sebei begyógyultak. Csak egy vágya volt még, hogy a megtérített Balászt visszavezesse szüleihez, nehogy meg nem erősödött lelke ismét a bün, a pogányság sötét-ségének martalákvá vájjon.

De hát hogy vezethető ő vissza, lelke nem találta meg a biztos utat. Nem találta meg, pedig alázatos szívvel kérte az eget, kérte a segítséget onnan felülről. Itt a földön ugysem reménykedhetett senkiben, semmiben.

Tavaszi felé nyiladozott már az idő, nohéjég takarója meg mozdult a hatalmas folyamnak, lombot kaptak a fák s haza vándorló madarak kiáltása hangzott, az azúros légből. A madárnak jó, utját nem szegi semmi, bátran teremti át a távol-ságokat. ő, a madárnak jó!

(Folytatása következik.)

Pént... A bel... semmisít... határozat... zást és u... törvényh... belügym... mondotta... semmis... A rend... sági tag... Kossuth... Holló Lay... Ferencz... Babó Mih... nyovszky... tisztvisel... Bellaigh... Győző ara... jegyző, D... Kálmán t... Az elnö... foglalta e... lezte, hog... gyát képe... írta, a u... és az új... közgyűlés... Fazek... belügym... megemmi... tetszés k... Dezso bár... vetező ur... A k... val sze... követke... Az i... tiltja, n... nem... kimond... adót, v... tából e... zésével... gyűlés... badság... tatna b... alatt —... elveszté... lennek... Az i... évi LX... 1861. é... tartja a... Az i... szerint... tott ő... képeso... bármel... akár a... újonez... söt szá... bármel... szeggy... Az i... állami... legi tő... csak e... állapot... kivétel... Az i... szakas... ségét, b... terjeszt... uton f... ország... kat), a... alatt v... 1790—... pedig... pátense... nem le... csak a... A v... tartott... számu... az ide... egyezik... szükség... törvény... A l... ságoká... törvény... nyilvá... kedett... fogva... számu... hogy a... határoz... semmi... rendel... évi XI... nek é... XXI. é... rint, a... kevésb... nyek é... kívül h... Így... figyelt... Ez a... hatósá... A köz... sel fog... kimondt... ilyen ért...

Pest vármegye közgyűlése.

A belügyminiszter tudvalevőleg megsemmisítette Pest vármegyének azt a határozatát, amely az önkéntes adózást és ujoncozást megtiltotta. A vármegye törvényhatósági bizottsága ma foglalkozott a belügyminiszternek ezzel a rendeletével. Kimondotta róla, hogy jogerővel nem bír és semmis.

A rendkívüli közgyűlésen igen sok bizottsági tag jelent meg; ott volt többek között Kossuth Ferenc, Prónay Dezső báró, Holló Lajos, J. Horváth Imre, Hermann Ferenc, Keglevich Gábor gróf, Freysinger Lajos, Ivánka Pál, Gubódy Ferenc, Babó Mihály, Schlesinger Samu, Pozsgay Miklós, Darányi Ferenc, Szápáry István gróf, Baross Pál, Földváry Bertalan, Benyovszky Sándor gróf, továbbá a főbb tisztviselők közül: Beniczky Lajos alispán, Bellaágh Imre tiszti főjegyző, Dalmady Győző arvaszéki elnök, Fazekas Ágost főjegyző, Dubraviczky Kálmán és Kemény Kálmán tiszti főjegyzők és sokan mások.

Az elnöki széklet Beniczky Lajos alispán foglalta el; üdvözlővén a megjelenteket, jelezte, hogy a mai közgyűlés igen fontos tárgyat képezi a belügyminiszternek az a leírata, a melyvel az állami adó beszedése és az ujonczok előállítására tárgyában hozott közgyűlési határozatot megsemmisíti.

Fazekas Ágost főjegyző előterjesztvén a belügyminiszternek a közgyűlési határozatot megsemmisítő rendeletét, fölolvassa nagy tetszés közben a 65-ös bizottságnak Prónay Dezső báró javaslata szerint szerkesztett következő indítványát:

A kormány megsemmisítő határozatával szemben a vármegye közönsége a következőket mondja ki:

Az 1504. évi I. törvények világosan tiltja, hogy az országgyűlés részéről meg nem szavazott adók beszedését, sőt kimondja, hogy valamely vármegye valamely adót, vagy bármilyen segítséget önszántából és nem az egész ország megegyezésével és akaratával, tudniillik az országgyűlésen kívül és így az ország régi szabadsága ellenére, ajánlana, vagy szolgáltatna bármilyen módon és akármilyen ürügy alatt — az ilyen vármegyék becsületének elvesztésében marasztalja, vagyis becsületlennek tartja és megújítja.

Az 1504. évi I. törvényeket az 1635. évi LXXXVIII. törvények, továbbá az 1861. évi törvények is világosan föntartja és megújítja.

Az 1790—91. évi XIX. törvények szerint pedig: „biztosítani méltóztatott Ő szent Felsége az ország és hozzákapcsolásunk Karait és Rendeit, hogy bármely néven nevezendő, akár pénzben, akár természetben álló adók, avagy ujonczok... sem fognak kivonulni, sőt szabad ajánlat, örve alatt, vagy bármely más czímen sem fognak országgyűlésen kívül szorgalmaztatni.

Az 1867. évi X. törvények szerint az állami költségvetésnek országgyűlésileg történendő megállapítása mindig csak egy évre terjed és újabb megállapítás és megújulás nélkül adót kivetni és behajtani nem lehet.

Az 1867. évi XII. törvények 17-ik szakasza szerint, Magyarország államköltegetésére, az országgyűlés alkotmányos uton fogja elhatározni; azokat (tehát az országgyűlés részéről megszavazottakat), a minisztérium a saját felelőssége alatt veti ki, szedi be és kezeli. — Az 1790—91. évi XII. törvények szerint pedig Magyarországot rendeletekkel, vagy pátenssekkel kormányozni nem szabad és nem lehet — a végrehajtó hatalmat pedig csak a törvények értelmében lehet vinni.

A vármegyének ez évi június 20-án tartott közgyűlésén hozott 13.373/923. számú határozata mindenképpen megfelel az idézett törvényeknek, azokkal megegyezik, azoknak természetes folyamánya, szükségszerű következménye, az idézett törvényekkel azonos.

A belügyminisztérium a törvényhatóságokat Magyarországon világos alap törvényeinek megszerzésére, a törvényben a hitsszeggel egyenlőnek nyilvánított megbestelenítő cselekedetre nem kényszerítheti. Ennél fogva a belügyminiszternek 70.742/II-a számú leiratában foglalt azon kijelentése, hogy a vármegye 13.373/923. számú határozatának bizonyos rendelkezéseit megsemmisíti, a fentidézett törvények világos rendelkezéseivel ellenkezvén, az 1790/91. évi XII. törvények értelmében semmisnek és tárgyánál fogva, az 1886. évi XXI. évi törvények 20. szakasza szerint, joghatálytalannak nem bír, annyival kevésbé, mert a fentebb jelzett törvények élő törvények és ezeket hatályon kívül helyező törvények nem hozhatók.

Igy a megsemmisítő határozat figyelembe nem vehető. Ez a határozat a szomszédos törvényhatóságokkal is közlendő.

A közgyűlés lelkes tapsokkal és éljenzéssel fogadta az indítványt, mire az elnök kimondotta, hogy a közgyűlés egyhangulag ilyen értelemben határoz.

Ezután Fazekas Ágost főjegyző bejelentette, hogy a kormány „intó szótát” intézett az összes törvényhatóságokhoz. Az ismert szótára vonatkozólag a 65-ös bizottság azt a javaslatot teszi, hogy az, mint tárgytalan, irattárba tétessék.

A közgyűlés így értelemben határozott. Báró Prónay Dezső előterjesztette, hogy a 65-ös bizottság a maga kebeléből 15-ös albizottságot küldött ki, amelynek feladata arról gondoskodni, hogy a kormány által netalán felfüggesztendő tisztviselőknek teljes elégtételt szolgáltatassék.

A közgyűlés tudomásul vette báró Prónay ez előterjesztését. Fazekas főjegyző javaslatára a vármegye legközelebbi közgyűlése szeptember 18-ára tüzetelt ki.

Beniczky alispán végül köszönetet mondott a megjelenteknek s örömeinek adott kifejezést afelett, hogy a vármegye oly méltóságosan és egyhangulag hozta meg határozatát s ezzel követendő példát adott a többi törvényhatóságoknak.

Mit tesz most a kormány?

Pest vármegye mai közgyűlése után a vármegye vezetői szótázták azt, hogy a továbbiakra nézve az alkotmány védelmében a vármegye minő állapotról helyezkedjék. A tisztikar — élén Beniczky Lajos alispánnal és Fazekas Ágoston főjegyzővel — bizonyosra veszi, hogy a vármegye határozatát a belügyminiszter ismét meg fogja semmisíteni.

A közgyűlés jegyzőkönyvét a törvény előírása szerint harmadik nap alatt kell a belügyminiszterhez felterjeszteni, a vármegye ehhez ragaszkodni fog és a jegyzőkönyvet, illetőleg a közgyűlés határozatát magának a belügyminiszter kivánságának dacára sem fogja a törvényszabta határidőn belül felterjeszteni. A határozat tehát szeptember tizedike előtt nem fog a miniszter elé kerülni. Abban az esetben, ha a belügyminiszter a vármegye határozatát ismét megsemmisítene, ugye megsemmisítés csakis közvetlenül a képviselőház megajánlása előtt érkezhetik le a vármegye élhez. Pest vármegye ez esetben újabb közgyűlést fog tartani és pedig szeptember tizenötödikén, a melyen nemcsak hogy ismét kimondják a megsemmisített határozatot, hanem egyben egy második feliratot intéznek a képviselőházhoz, melyben a törvényhozástól kérnek orvoslást a vármegye ellen esett sérelmekért.

A vármegye ezzel az eljárásával csak a képviselőháznak június huszonegyedikén hozott határozatát óhajtja végrehajtani és az alkotmány megvédésére indított küzdelemben ettől hájzálnyira sem fog eltérni. A kormány felhivatalosa Pest vármegye mai határozatával kapcsolatban ezt írja: „A mai közgyűlést határozat az utolsó szava volt a törvényhatósági bizottságnak. Többször már a vármegyei közgyűlés nem határozhat. Most még csak a képviselőházhoz felirati joga maradt fenn arra az esetre, ha a belügyminiszter továbbra is ragaszkodik megsemmisítő határozatához, mely ellen aztán a vármegyék fölírhatnak ugyan a képviselőházhoz, de a miniszter akaratát mégis végre kell hajtatni. Ekor fog kezdődni a házsa a közszéki eljáráskor és jegyzők ellen, kik majd a fennálló törvényrendnek és alkotmánynak megfelelőleg járnak el és az önként fizetett adókat elfogadják, az önként jelentkező ujonczok állásánál közreműködnek, miután az ezt tiltó közgyűlési határozat megsemmisül. Ezeket a vármegye kétségkívül üldözni fogja és pedig ártatlanul.

Próbamozgósítás.

A hadvezetés sora próbálgat minden eszközt, amellyel a hadi létszámot föntartathatná. A kiszolgált katonák visszattartásával, vagy, ahogy segített magán január elsőjéig. Újévnél tovább nem lehet a kiszolgált katonákat benttartani és ekkor a helyüket póttartalékosokkal akarják betölteni. Igen ám, de a póttartalékosoknak nem lehet a behívójegyüket kézbesíteni és harminczter katonaszökevénynt sem lehet összefogdosni. Most tehát úgy akar kényelmesen helyzetben segíteni a hadvezetés, hogy próbamozgósítást fog elrendelni. A próbamozgósítást tudvalevőleg falragaszokon hirdetik ki. A falragaszok megjelenése után nyomban kötelesek a tartalékosok és póttartalékosok bevonulni ezredeikhez. Mikor azután bevonultak, a hadvezetés visszattart közülük annyit, amennyire szüksége van. A többieket hazaküldi.

Justh Gyula nyilatkozatai.

Justh Gyula, a képviselőház elnöke ma délelőtt megjelent a Házban. Hosszabb konferált Apponyi Alberttel és Josipovich Imrével. Fogadott néhány hírlapíró is, akik előtt a Háznak esetleg újabb elnapoltatásáról és zágrábi utazásáról szözlött.

— Sohasem mondtam, hogy a királyi elnapoló kizáratot én tudomásul sem venném. Igenis azt mondtam — s ezt is bizalmas körben — hogy abban az esetben, ha a koronát rávennék, hogy az országgyűlés szeptember 15-ike előtt a hivatalos lapban közzéteendő kizárat elnapolja, ezt az elnapolást tudomásul nem venném, hanem a Házat szeptember tizenötödikén tanácskozássra gyűjteném össze. Ezt mondtam. Ha szeptember tizenötödikén, vagy azután rendes uton, tudniillik a kormány utján királyi kizáratot kapnék akár újabb elnapolásról szólna is, kötelességem az elnapolást a Háznak és kihirdetnem. Zágrábi utjáról azt mondta Justh Gyula:

EGYETÉRTÉS

— Az én látogatásom Zágrábban tisztában udvariasság. Ez év tavaszán több horvát képviselő meghívott engem Zágrába és én a meghívást elfogadtam. Zágrábban még nem voltam és szükségem tartom, hogy a Ház elnöke, aki egyszersimind a Ház horvát képviselőinek elnöke is, velők közelebbi érintkezésbe lépjen. Azok a hírek azonban, mintha én Zágrábban akármiféle missziót teljesíténék, teljesen légből kapottak. Nekem erre semmiféle megbízásom sincsen, sem a Ház, sem valamely pártja részéről. Én Zágrábban a két ország közjogi helyzetéről és viszonyairól semmiféle tárgyalásokat folytatni nem fogok. A mi az utazásom programját illeti, erről csak ezután tárgyalok Josipovich Imre volt horvát miniszterrel. Az utazásnak ismétellen semmiféle politikai tendenciája sincsen. Szeptember nyolczadikán megyek Horvátországba Josipovichhoz s azután vele Zágrába megyek, ahol a horvát vezéregyeniségekkel megismerkedem.

A visszattartott katonák.

Nagy szomorúság költözött a kaszányákba. A harmadik évüket szolgáló katonák ma értesültek arról, hogy az ősi gyakorlatok után nem bocsátják őket haza.

A budapesti kaszányákban még elég higgadtan fogadták a hírt — bárna, némelyek szerint, ez a higgadság csak külszín. Az idősebb tisztek attól fének, hogy szeptember végén — a mikor visszajönnek a hadgyakorlatokról — igen komoly és végzetes események játszódhatnak le.

Kilépés a szabadelvű pártból.

Suciú Silvius ma levelet írt báró Podmaniczky Frigyeshez, a szabadelvű párt elnökéhez, melyben a pártból való kilépését bejelentte.

A titkos memorandum.

Megemlékeztünk egy esti lapnak arról a hírről, a mely egy Bánffy Dezsőnél lefolyt titkos tanácskozásról és egy a kabinetirodába küldött titkos memorandumról számolt be.

Ezt a hírt — noha maga Bánffy Dezső is megczáfalta — föntartja a szóbanforgó estláp, bár megengedi, hogy a Tarkovich és báró Bánffy közötti összejövetel egyházi ügy ürügye alatt ment végbe, de állítja, hogy ugyanakkor Bánffy és Tarkovich értekeztek a válság megoldása dolgában, a Tarkovich által szerkesztett memorandum fölött is; állítja továbbá, hogy a kérdéses memorandum a király elé terjesztetett; valamint állítja azt is, hogy Tarkovich államtitkár ugyanakkor közzé Bánffyval a hadügyminiszternek a hadkiegészítő kerületek új beosztására vonatkozó tervezetét is, amely szerint a magyarok lennének minden ezredben többségben, de két tiszta román és két tiszta tót ezredet akart csinálni, amit Bánffy kifogásolt és beleírta a Tarkovich-féle memorandumba, hogy erre a négy ezredre nézve a hadügyminiszter tervezett módosítani kell. Állítja végül, hogy ezt a Bánffyval megállapított kibontakozási módot, ha ahhoz a király hozzájárul, Fejérváry a koalíció elé fogja terjeszteni, amiből majd meggyőződhetik a közönség, hogy a leleplezés megfelel a valóságnak.

Szabadelvű gazdapárt alakulása.

Szecsárdról jelentik, hogy Bartal Béla, a tolnamegyei szabadelvű párt elnöke a tolnamegyei gazdákhöz nyílt levelet intézett, melyben azt fejtette, hogy a koalícióba való beolvadás nem nyújthat módot a kibontakozásra és egy hatvanhetes alapon álló szabadelvű gazdapárt megalakítását indítványozza, mint az egyedül helyes módot a szabadelvű párti választók állásfoglalására. E czélból országos gazdaságtalálkozást hív fel, mely hivatala lesz indítványa felett dönteni.

A szocialisták mozgalma.

Aradon a szocialdemokraták a vértanu-szobor előtt este 6 órakor gyűlést tartottak. A gyűlés elnöke Krivianszki József volt, a ki Bokányi Dezsőt üdvözölte és felkérte őt, hogy az általa választó jogról beszéljen. Bokányi másfélórás beszédben foglalkozott a politikai helyzettel. A függetlenségi párt, ha meghozza a gazdasági jövedet és a választói jogot a nemzetiségieknek, — hangoztatta a szónok — azok is mellette lesznek. Ha a függetlenségi párt nem hozza a választói jogot, akkor a szocialisták kimondják, hogy a ki hozza, azzal leszünk, a ki nem hozza, az ellen leszünk és az agitáció egész erejét bevetjük a harcba, hogy Magyarország népéről a jogtalanság belyéget levegye. Nem úgy értjük, hogy az általános választói jogot hangoztassák, hanem törvényben valósítsák meg és azután beszélünk a magyar vezényszórol.

A nemzeti ellentállás.

A nemzeti ellentállás szervezéséről a következő tudósítások szólnak: Esztergom. Esztergomból táviratozzák: A törvényhatóság mai közgyűlésén Helcz Antal volt polgármester indítványt kért tárgyalásra, mely szerint a közgyűlés bizalmatlansággal viseltetik a kormány iránt, az önként jelentkező ujonczokat visszautasítja.

A közgyűlés Helcz indítványát helven szavazattal tizenegyre ellenében elfogadta. Szatmár vármegye. Nagykarólyból jelentik, hogy a megyei közgyűlés által a nemzeti ellentállás tárgyában kiküldött 60-as bizottság ma tartotta alakuló gyűlést, a melyen elnöknek gróf Károlyi Istvánt, al-elnöknek Luby Gézárt és Papp Gézárt, jegyzők-

nek pedig Kovács Dezsőt és Szabó Albertet választották meg.

A gyűlés elején Nagy László alispán azzal lepte meg a bizottságot, hogy a közgyűlés határozatát Kristóffy ügyvivő távirati rendeleteire fölterjesztette, daszára annak, hogy a közgyűlés ettől egyhangu határozattal eltilotta, illetve kimondotta, hogy az esetleges miniszteri rendeletek foganatosításuk előtt a közgyűlés elé terjesztendők. Az alispán kijelentette, hogy ő tartozik a törvényt és rendeleteket respektálni, a vármegyei közgyűlés tiltó rendelkezése azonban törvénytelen, amiért is annak azt a részét, amely az adó- és ujonczmegtagadásra vonatkozik, végre nem hajtja.

Az alispán ezt a kijelentését felháborodással fogadta a bizottság és dr. Schönfug Richárd tiszti ügyész azonnal felszólt és törvényeinkből kimutatta, hogy az alispánnak nincs igaza.

Az alispán erre othagyta az üst. A bizottság rögtön kimondta határozatilag, hogy a legközelebbi közgyűlés elé azt a javaslatot terjeszti, miszerint Nagy László alispán ellen feltehetőleg iránt való engedetlensége miatt fegyelmi eljárás indítassék és ő egyidejűleg állásától felfüggesztessék, nehogy a vármegyeinek nemzeti ellenállását továbbra is akadályozza.

Budapest.

A fővárosi iparosok és kereskedők legnap gyűlést tartottak, hogy a nemzeti ellentállás dolgában állást foglaljanak. Ezt a határozatot hozták:

- 1. A fővárosi iparoságát és kereskedőt szeptember 3-ára tiltakozó nagygyűlésre hívja egybe. 2. A nagygyűlést megelőzőleg a főváros mind-egyik kerületében előzetes szerveződé gyűléseket tart, melyeken a kerületi bizottságokat alakítja meg. 3. Küldöttséget nevezet a szövetséget ellenekhez, hogy a kereskedők és iparosok tántoríthatlan ragaszkodásáról biztosítsa s felkérje az ellenek vezetőit: Kossuth Ferencet és Apponyi Albertet a nagygyűlésen való részvételre. 4. Műveltséssel és utalattal itéli el mindazokat, kik hitvány szöföret a kormány szolgálatába szagódtak és különféle «ország» cseger alatt ka-özöknak az országban. 5. A politikai válság tartamára állandó védelmi bizottságot küld ki, mely a szövetséget ellenek szellemének megfelelőleg az ország ipari és kereskedelmi mozgalmait egységesen szervezni lesz hivatva.

Veszprém vármegye.

Veszprém vármegye törvényhatósága ma rendkívüli közgyűlést tartott, a melyben Fejérváry intó szótát tartogattak s azt irattárba helyezték.

Ezután a belügyminiszter megsemmisítő határozatával foglalkoztak, melyvel a vármegye az önkéntesen fizetett adók beszedésére tárgyában hozott határozatát megsemmisítette. A közgyűlés a korábbi határozatot egész terjedelmében fenntartotta, kimondván, hogy az most már csak birtokon kívül felelhető.

A közgyűlés a határozat életbeléptetése és végrehajtása iránt az alispánt utasította. Ezután felolvasták Kálday Ubul képviselőnek levelet, a melyben kötelezőleg kijelenti, hogy abban az esetben, ha a kormány a veszpremi járás főszoabiráját felfüggeszteni, a főbíró fizetését magára vállalja. Szecsárdról telegiratajk: Tolnava vármegye törvényhatósága ma tartotta gróf Széchenyi Sándor főispán elnöklete alatt rendes nyári közgyűlést. A közgyűlés a kormánynak bizalmatlanságot szavazott és megtagadja az adók és ujonczok kiszolgáltatását.

Boda Vilmos és Rátkay László képviselők, valamint Grünwald Lajos bizottsági tagnak azon indítványát, hogy az önként felajánlott adók és önként jelentkező ujonczok ne fogadtassanak el, a közgyűlés 104 szóval 88 ellenében elvetette.

Budapest, augusztus 10.

Függetlenségi szervezkedése. Újvidékről jelentik, hogy az ottani függetlenségi párt tegnap este kezdte meg a szervezkedést, a melynek további vezetése tizenöttagu bizottságot küldött ki. A szervezkedő nagygyűlést szeptember első felére tervezik, a melyre Kossuth Ferenc, gróf Apponyi Albert, gróf Bathányi Tivadár, gróf Teleky Arvéd és a függetlenségi párt számos jeles tagja megígérte a jelenlétet.

Justh Gyula üdvözlése. A gyergyószentmiklósi választókerület polgársága abból az alkalomból, hogy Sümei Vilmos a kerület képviselője, beszámoló beszédet tartott náluk, a következő távirattal intézett Justh Gyulához, a képviselőház elnökéhez: Gyergyószentmiklós. Sümei Vilmos képviselő beszámolója egybetyűt székelyek ezrei langyos olospulokat üdvözlik méltóságodban. Pal József pártelnök.

A háború.

Az oroszok még mindig azt hangoztatják, pedig ma már a béketárgyalások tényleg megkezdődtek, hogy inkább folytatják a háborút, semhogy olyan békefeltételekbe beleegyezzenek, amelyek Oroszország megalázásával járnának. És ilyen megalázásnak tekintenek, ha egy kepek hadikárpótlást kelleni is fizetniük s ha egy talpalattnyi terület kelleni is átengedniük. De mint japán mai számában már megirtuk, nem foghatjuk fel valami nagyon tragikusán az oroszoknak ezt a fenyegetőzést. A háború folytatásához nemcsak szándék kell, hanem hadsereg is. Az orosz hadsereg pedig mai állapotában képtelen arra, hogy a siker legkisebb reményével is szembeszálljon a japánokkal. Jean Rodes, a párisi Matin harczteri tudósítója, akik pedig nem lehet azzal gyanúsítani, hogy ellensége az oroszoknak, hisz éppen oroszbarátasága miatt küldték őt Mandzsuriaiba az orosz hadsereghez s nem a japánhoz, egy cikkben számol be arról a lesújtó véleményéről, amelyet a háború fo-

lyamán magának az orosz vezérekről alkotott s nagyon elítélően nyilatkozik az orosz tisztikarról. Többek közt azt mondja, hogy minden erősítés, a mit az oroszok esetleg kapnak, hiábavaló, ha a tábornokok ugyanazok maradnak. Ott van Kuropatkin, akinek képességei már elév ismeretesek, Kaulbars, aki elég bátor katona, de határozatlan és félénk, Linevics, egy makacs és tudatlan aggastyán, aki még sokkal tehetlenebb, mint Kuropatkin, s akinek szellemi képességeit az öregség annyira tönkretette, hogy teljesen elveszítette emlékező-tehetségét s egyik napról a másikra elfelejti azokat a parancsokat, melyeket adott; az egész tisztikar annyira meg van győződve Linevics teljes képtelenségéről, hogy nem is fordul már hozzá senki, hanem inkább a helyetteséhez, Karkevics vezérkari főnökhöz. Az alantasabb tiszték közt van néhány jelesebb, de ezek is teljesen elvesznek a tudatlanok nagy tömegében. Hogy pedig a nagy tömeg minő nivón áll, az ma már közismert. Nincs a világon hadsereg, melynek tisztikara katonai tudás tekintetében alacsonyabban fokon állana, mint az orosz, nem is szólva a tisztikar általános műveltségéről, melyről beszélni sem érdemes. A legtöbbnek tudatlansága szinte bámulatos, a műveltebb rész pedig el van keseredve s elvesztette a bátorságát.

Ilyen hadsereggel pedig Oroszország, bármennyire csörteti is a kardját, nem szállhat szembe a hatalmas japán ellenféllel.

De akár lesz béke az alkudozásokból, akár nem, az tény, hogy azok ma megkezdődtek a meghatalmazások kölesönös átvizsgálásával. Mindenesetre feltűnik, hogy Japán oly skrupulózusan vizsgálja az orosz meghatalmazásokat s mindenesetre megnyugtató, hogy azokat kielégítőeknek találta, ami azt jelenti, hogy Wittének teljes meghatalmazása van a békefeltételek megállapítására, a béke aláírására s megpecsételésére. De hogy ezt a japán skrupulozitást megértjük, vissza kell emlékeznünk arra, hogy Japán már a kínai háború után is ilyen korlátlan meghatalmazást követelt s 1894 és 1895-ben a Kína és Japán között lefolyt háború után kétszer küldték haza a kínai békealkudozóit, mert nem volt korlátlan meghatalmazása. Detring tencsini vámbizost 1894. november 26-án gróf Ito, a japán meghatalmazott hazaküldte, hogy teljes meghatalmazást hozzon a béke megkötésére s ugyan-azt tették a japánok utóbb Csang-jinghuan miniszterrel és Sahojüllénnel, Formozsa kormányzójával, akik Hirosimában jelentek meg a béke megkötésé- végett. Akkor izenték Pekingbe a japánok, hogy „ha Kína öszintén akarja a békét, akkor tényleg meghatalmazásokat állítson ki megbízottainak és ezek a megbízottak olyanok legyenek, akiknek neve és hivatali állása olyan tekintélyes, hogy kezeségül szolgálhatnak arra, hogy ha a békefeltételekben megállapodik velük Japán, azokat a kínai kormány el is fogadja. És csak ez után a két hiábavaló kísérlet után jött végre 1895 márczuisában Lühsungang, a legkiválóbb kínai államférfi, Kína Bismarckja, a kellő meghatalmazásokkal. De akkor is Kína előbb Japánba küldte a meghatalmazás tervezetét s mikor arra Japán megtette a megjegyzéseit, állította ki Kína a kellő meghatalmazást és csak azután bocsátotta Lühsunganggal Japán az alkudozóisköba.

Japán most ép oly szigoruan ragaszkodott ahhoz, hogy Witte meghatalmazása kielégítő legyen s hogy amibe Witte beleegyezik, azt a cász ratifikálja is. Ez a ratifikáció azonban csak morális kötelessége a cásznak, mert jogi szankciója nincs, mint a háború, amit Japán folytathat, ha a cász ratifikációját megtagadná.

De erre aligha kerül a sor s minden valószínűség szerint Oroszország is, Japán is belenyugszik azokba a feltételekbe, amelyekben a meghatalmazottak megállapodnak, bármint lesznek is ezek a megállapodások.

Ma különben a következő táviratok érkeztek:

London, aug. 10.

Tegnap volt a békekonferencia első ülése, mely háromnegyednyelvet órák kezdődött és már feltűniknek órák vége is ért.

A japánok részéről Komura, Takahira követ és Adaki titkár, az oroszok részéről Witte és Rosen, közvetlenül egymás után autómobilon érkeztek meg a tengerészeti arzenál elé, a hol Peiry amerikai osztályfogaadták őket és vezette a meghatalmazottakat a részükre fönttartott termekbe. Miután ott röviden szerezésért kívánt, meghajolt és magára hagyta a meghatalmazottakat.

Ami azután történt, azt Sato japán titkár és Nabokov az orosz követés állatása által az ütés után a sajtó részére átadott kommuniké mondja el. A tárgyaláson Witte feszületlenül viselkedett, míg Komura czeremoniás és tartózkodó volt. Mindkét részről látható volt az az izgekelt, hogy a formális kérdésekben a másik párttal szemben minél nagyobb előzékenységet tanúsítsanak. A mikor a tárgyalás nyelveről volt szó, Witte a francia nyelvet ajánlotta. Komura angolul válaszolt s miután Witte ezt a nyelvet nem érti, Adaki titkártól tudakolta Ko-

Polgári iskolai... Budapest, Csömör-ut 9. II. 2. 51256

Kölesön... József sorj. 10.50 K... Fischer és Riesz

Gimnáziumi... Szeplő ellen... kirobbant ház... Maderspach-féle

Irodalmi jelentés... Küzdelmeim... Irt: Vámbéry Armin.

Ingeny egy tányéros mérleg!... Hubertus... Vadász, gardász és sportvasznakalát

Letétele... Budapest, Csömör-ut 9. II. 2. 51256

5 frtért... szétlőd után... Budapest, Rottenbiller-ut 4/b.

Gyorsírás, gépirás... Az Országos Női Gyorsíró egyesület

Önök övni kell a feleségét!... Minden család részére legfontosabb

Fuchs József... Takarmányrakat... Józsefvárosi pályaudvaron.

BRÁZAY FÉLE SÖSBORSZESZ... NACY ÚJVEG ÁRA: 2 KORONA

Hubertus... Vadász, gardász és sportvasznakalát

Főfőtönyt... készítik finom kivitelben... Rottenbiller-utca 4/b.

Mentő... POLOSKA és PETERITSZER... szaga erős és kellemes

Eladunk és veszünk... alkalmi árveréseken és beiratkozott országai

Biztos gyógyulást keresőknek... nem betegségben szenvednek

A „THE GRESHAM”... londoni életbiztosító társaság kimutatása

Hubertus... Vadász, gardász és sportvasznakalát

Pénzkölcsön... tárgyban teljesen díjtalanul... Rottenbiller-utca 4/b.

SZENDE ADOLF... Budapest, Gyár-utca 2. I. em.

Pénzkölcsön... házakra, telkekre, földirtókora

Dr. Garai Antal... Nőknek külön váróterem

A „THE GRESHAM”... londoni életbiztosító társaság kimutatása

Hubertus... Vadász, gardász és sportvasznakalát

Kókuszsírt... 5 kgr. csomagban... Rottenbiller-utca 4/b.

Csemegecsözlöt... 5 db-os csomagban... Rottenbiller-utca 4/b.

Privátpénzt... azonnal kezeli... Rottenbiller-utca 4/b.

BELHURUT... SZEPESI ÚROMBOR... Gomba, hús és gyümölcs-konzervekről

A „THE GRESHAM”... londoni életbiztosító társaság kimutatása

Hubertus... Vadász, gardász és sportvasznakalát

Orosz... bank- vagy magánpénzt... Rottenbiller-utca 4/b.

Urasági butorok... véletlenszerűen... Rottenbiller-utca 4/b.

Nevelőnőket... gyermekekért... Rottenbiller-utca 4/b.

BELHURUT... SZEPESI ÚROMBOR... Gomba, hús és gyümölcs-konzervekről

A „THE GRESHAM”... londoni életbiztosító társaság kimutatása

Hubertus... Vadász, gardász és sportvasznakalát

Benzinmotorok... elektromos motorok... Rottenbiller-utca 4/b.

Urasági butorok... véletlenszerűen... Rottenbiller-utca 4/b.

Nevelőnőket... gyermekekért... Rottenbiller-utca 4/b.

BELHURUT... SZEPESI ÚROMBOR... Gomba, hús és gyümölcs-konzervekről

A „THE GRESHAM”... londoni életbiztosító társaság kimutatása

Hubertus... Vadász, gardász és sportvasznakalát

Orosz... bank- vagy magánpénzt... Rottenbiller-utca 4/b.

Urasági butorok... véletlenszerűen... Rottenbiller-utca 4/b.

Nevelőnőket... gyermekekért... Rottenbiller-utca 4/b.

BELHURUT... SZEPESI ÚROMBOR... Gomba, hús és gyümölcs-konzervekről

A „THE GRESHAM”... londoni életbiztosító társaság kimutatása

Hubertus... Vadász, gardász és sportvasznakalát

Orosz... bank- vagy magánpénzt... Rottenbiller-utca 4/b.

Urasági butorok... véletlenszerűen... Rottenbiller-utca 4/b.

Nevelőnőket... gyermekekért... Rottenbiller-utca 4/b.

BELHURUT... SZEPESI ÚROMBOR... Gomba, hús és gyümölcs-konzervekről

A „THE GRESHAM”... londoni életbiztosító társaság kimutatása

Hubertus... Vadász, gardász és sportvasznakalát

Orosz... bank- vagy magánpénzt... Rottenbiller-utca 4/b.

Urasági butorok... véletlenszerűen... Rottenbiller-utca 4/b.

Nevelőnőket... gyermekekért... Rottenbiller-utca 4/b.

BELHURUT... SZEPESI ÚROMBOR... Gomba, hús és gyümölcs-konzervekről

A „THE GRESHAM”... londoni életbiztosító társaság kimutatása

Hubertus... Vadász, gardász és sportvasznakalát

Fürdő- és üdülőhelyek a déli vasut mentén.

Table with columns for destination (Abbazia, Arco, Balaton-Földvár, etc.), departure times, and arrival times. Includes a note about ticket validity and dates.

NYomatott a kiadótulajdonos Magyar Újságkiadó Részvény-Társaság körforgógepein Gleitsmann E. T. cég festékével.